

LBRIS

We know
books

FLORIN PÎTEA



 CRUX PUBLISHING

Partea I: La porțile Orientului

Văgăuna bântuită.....	9
Nostalgia revoluției	17
Onorați membri ai juriului,	30
Care antologie?.....	35
Frații Kalașnikov	41
Copyright.....	45
În vremea lui Arond Vodă.....	52
Fără mine	58

Partea a II-a: Rămășițele viitorului

Wireless	65
Schimburi	84
Resurse umane	88
Selecție	92
Plimbarea de seară.....	97
Când dormeam	104
Vânătoarea de sfincși.....	109
Relații diplomatice.....	128
Du-ne!	134

Partea a III-a: Fierul și fiara

Din cer senin.....	141
Fierul și fiara.....	145

Mulțumiri

Văgăuna bântuită

I pak dau de știre Sfinției Tale, prea-cinstite Stareț, că Domnul Dumnezeu nostru, atoatefăcător și atotputernic, a găsit cu cale să îți arate încă o dată nevrednicului de mine că mare e puterea Sa, mare Îți e slava, ascunse Îți sunt căile și neînstare suntem noi, muritorii, a Îți pătrunde planurile și tainele, acum și pururea și în vecii vecilor. Binevoit-a Cel de Sus a îmi desluși un crâmpei doar din toată măreția Sa, iar eu, rămas aproape fără grai și lipsit pe de-a-ntregul de puterea de a înțelege cele ce mi se-au arătat, am cutezat a scrie carte Sfinției Tale, Starețul și păstorul nostru pe acest pământ, cu nădejdea ca măcar Sfinția Ta, cu înțelepciunea și cunoașterea ce ai dovedit zilnic atâția ani în șir, să deslușești cele ce mi se-au întâmplat și să le afli înțelesul. Căci, în ceea ce mă privește pe mine, prea-plecatul frate întru Domnul al Sfinției Tale, fără înconjur mărturisesc că înțelesul celor ce mi se-au fost întâmplat se află dincolo de cele ce poate limpezi lumina slabă a minții mele.

Cum bine știe Sfinția Ta, plecat-am de la mănăstirea ce păstorești în urmă cu aproape un an, în ziua Sfinților Arhangheli Mihail și Gavriil, lăudate fie numele lor și aibă-ne în pază în ceasurile de primejdie și de nevoie cu care ne cearcă Cel de Sus credința. Tihnite și de preț

fostu-mi-au zilele la mânăstire, îndeosebi de când vechiul stareț, Sfinția Sa Nichifor, se-au fost strămutat la cele sfinte, iară Sfinția Ta luat-u-i-ai locul spre slava Celui de Sus și spre bunăstarea nevrednicilor de noi. Dară, cum suntem legați cu jurământ să slujim pre Domnul, nu pre noi înșine, când Cel de Sus mi-au fost dat în mare mila Lui semne să mă sihăstresc în pustietate, L-am ascultat și am pornit a mă sihăstri, departe de lume și de frații călugări. Cu dragă inimă aș fi fost rămas la mânăstire, la truda zilnică trupească și la slujbele cele rânduite, dară împotriva voinței Celui de Sus aș fi rămas și nu am cutezat a Îi nesocoti voia Domnului.

Așa se face că, din zori, în loc a merge cu Sfinția Ta și cu frații noștri la slujba rânduită spre cinstirea Sfinților Arhangheli Mihail și Gavriil, vrednici conducători ai oștirilor îngeresti și slujitori ai Tatălui Ceresc, strânsu-mi-am puținul avut într-o traistă și plecat-am cu binecuvântarea Sfinției Tale, cu nădejdea că Cel de Sus avea să îmi îndrume pașii către loc de sihăstrie în care, cu strădanie și rugăciune, să mă aduc mai aproape de cele sfinte.

Și Domnul Dumnezeu, în mare mila Lui, îndrumatu-mi-a pașii mult și bine, luni de-a rândul, mai departe decât credeam că mă poate purta închipuirea, necum picioarele. Găsit-am găzduire, ici la un han, colo la casa câte unui bun creștin, ori la vreo mânăstire sau chiar în câte un bordei săpat în coasta unui deal. Vorbit-am cu smerenie, cum ne-ai învățat Sfinția Ta în predicile de duminică, și mulțumitu-m-am cu puțin, iară gazdele, fie mai înstărite ori mai sărmene, bucuroase se-au arătat când, la plecare, am lăsat în urmă o binecuvântare.

Fost-au nopți în care găzduire în casă de om nu am găsit – și nu puține. Colindat-am prin codri, pe coclauri, și înnoptat-am prin câte o scorbură, pe sub câte o lespede ieșită dintr-un povârniș ori prin câte o văgăună. Rugatu-m-am la

Cel de Sus de fiecare dată ca să mă aibă în pază și făcut-am câte un foc cu vreascuri și cu frunze veștede, ca fiarele pădurii să vadă flăcările și să simtă mirosul fumului și să nu cuteze a se apropia. Căci, afară de toiagul ce îmi luasem ca sprijin la drum, nu purtam cu mine nici un fel de armă care să îmi fie de apărare. Numai mila Domnului mi-era pavăză.

Căutat-am a citi urmele lăsate de fiare prin codri și ținutu-m-am departe de calea și de sălașul lor. Dară într-un rând, răzbit fiind de foame și nemaiavând de nici unele în traistă, căci nu mai întâlнисem țipenie de om de trei sau patru zile, intrat-am într-un zmeuriș fără a cerceta locul cu luare-aminte. Ridicatu-s-a atunci o ditamai namila de urs și slobozit-a răget grozav, de am crezut că are să îmi stea inima în loc de groază și am să mă înfățișez degrabă dinaintea Atoatefăcătorului pentru Judecata Cea de pe Urmă. Pe loc m-am prăvălit la pământ și nu am mai clintit defel, căci mărturisesc Sfinției Tale că nici să suflu nu mai cutezam. Iară ursul apropiatu-s-a mormăind și adulmecând, apoi se-au fost întors la cele tufe de zmeuriș și, după ce a ospătat pe săturate, a pornit agale către sălașul său.

Abia după ce trecuse soarele de amiază îndrăznit-am a mă clinti din locul unde mă prăvălisem și am căutat un pârâu în care să-mi spăl rasa – căci, în mare spaima mea, mă slobozisem pe mine când namila de urs mi se ridicase dinainte pe negândite și dăduse răget îngrozitor. Și, după ce am spălat rasa și am întins-o pe niște tufe, într-un luminiș, ca să o bată vântul și să o zvânte soarele, m-au fost muncit spaime de întoarcerea dihaniei și grijă să nu treacă pe acolo vreo făptură omenească, cu osebite dintre cele de parte femeiască, și să nu mă vadă despuiat, căci aș fi murit pe loc de rușine. Dară Cel de Sus, în mare mila Lui, nu mi-a mai scos în cale în ziua aceea nici oameni,

nici fiare sălbaticе, iară, către asfințit, nevrednicul de mine mi-am pus rasa la loc ca să îmi acopăr goliciunea și trag nădejde ca să nu mă mai despoi vreodată până când o să îmi dau ultima suflare, căci, după învățătura dată de Sfinția Sa Nichifor, aibă-l în pază Cel de Sus, de ajuns îi sunt omului două îmbăieri pe lumea asta, una la botez și cealaltă înainte de îngropăciune, iară mai multe ar fi dovadă de trufie și prilej de ispitire adus în calea noastră de Cel Viclean.

Numai că, până a se lăsa noaptea de-a binelea, Domnul Dumnezeu, în dărnicia Lui nesfârșită, a găsit de cuviință să mă mai îmbăieze o dată, revărsând din ceruri un potop cu tunete și fulgere, de m-am udat până la piele și am început a dărdâi și a clănțâni din dinți. Bătea un vânt grozav, de se clătinau copacii mai să se rupă, iară ploaia care cădea șiroaie era purtată încoace și încolo, încât nu aveai cum să te adăpostești de ea. Când și când, se luminau cerurile de la câte un fulger alb, după care tunetul zguduia țăriile ca glasul Domnului la mânia, când vede Cel de Sus ce păcătoasă e lumea asta și ce nevrednici suntem. Apoi, bezna se făcea și mai adâncă, iară copacii biciuiți de ploaie se zvârcoleau și gemeau în întuneric ca sufletele chinuite din adâncurile Iadului. Încă, șiroind de apă și dărdâind, i-am adus laudă Ziditorului că slobozise potopul cel grozav câtă vreme mă aflam în pădure, iară nu în vreun câmp deschis, unde primejdia ar fi fost și mai mare.

Află dară, Sfinția Ta, că Cel de Sus se-a îndurat de nevrednicul de mine și mi-a scos în cale o văgăună pe un povârniș, unde șuvoaiele săpaseră în coasta dealului și roseseră țărâna, dezvelind rădăcinile copacilor. Iară dedesubtul rădăcinilor, mai întunecată decât întunericul din jur, se afla gura văgăunii, nu mai mare decât căldarea în care ne gătește Fratele Nicodim, ține-l Dumnezeu

sănătos. Cum se înnoptase de-a binelea, iară ploaia și vântul mai că nu îmi luaseră vederea cu totul, încredințat sunt că nu aş fi zărit intrarea în văgăună de nu s-ar fi îndurat Atoatefăcătorul să mi-o dezvăluie cu lumina unui fulger. Degrabă m-am strecurat înăuntru, aducându-i mulțumire Celui de Sus că se milostivise de robul Său și rugându-mă să nu îşi aibă tocmai acolo sălaş oarece fiară sălbatică. Și, ghemuit aproape de intrare, ferit de ploaie, hodinitu-m-am până în zori.

Nu mică mi-a fost mirarea, Sfinția Ta, să aflu dimineață că văgăuna aceea se adâncea în coasta dealului. Rostit-am rugăciunile după rostul nostru de la mânăstire, apoi, nădăjduind că Domnul îmi scosese în cale locul de sihăstrie pe care îl căutam de atâta amar de vreme, am aprins câteva crengi de brad cu amnarul și iasca pe care le aveam în traistă și am pornit a vedea încotro ducea caverna și cât de departe se întindea. Și mă rog de Sfinția Ta a nu crede, citind cele ce urmează, că m-am smintit ori, mai rău, că am căzut cumva în păcatul minciunii și că am început a îl sluji pe Cel Viclean – căci tare mă tem de mânia Atotputernicului și de Ziua de Apoi când mă voi înfățișa la judecată, iară mântuirea sufletului mi-e mai presus de ispita înșirării de neadevăruri.

Văgăuna aceea ducea într-un șir de odăi meșteșugite.

Felurite gânganii sălășluiau prin acele odăi, unele viermuind pe podele, altele cățărându-se pe ziduri, iară paingi nenumărați întinseseră pânze în tot locul, pasă-mi-te ca să le prinză pe gângăniile acelea și ca să se ospăteze cu ele. Colbuite tare erau pânzele acelea, presărate cu goange uscate și lipsite de viață, iar, din loc în loc, câte un gândac proaspăt prins în mreje se zbătea amarnic ca să scape, în vreme ce paingii năpădeau asupra-i din toate părțile ca să îl înfășoare cu firele lor și ca să îl învenineze și să îl răpună.

LBDIS | We know

Dară, pe sub pânzele cele colbuite, se ghiceau o seamă de lucruri ce nu-și aveau locul într-o scufundătură lăsată de la Dumnezeu: jilțuri, mese, cufere și altele asemenea. Cineva le făurise, de bună seamă, numai că, îndepărtând eu pânzele de paing de pe câteva din ele și privindu-le cu luare-aminte, am văzut că erau mai meșteșugite decât se pricep a face oamenii de pe meleagurile noastre. Și am început a bănuî că hruba aceea în care intrasem nu era chiar văgăună, ci altceva.

Cercetând eu cu luare-aminte zidurile odăilor, m-am pomenit că se-au ivit în tavan lumini palide, albicioase și reci, cam ca luna plină, care nici nu clipeau, nici nu fumegau. Nu erau multe la număr, însă mare noroc am avut că se-au fost ivit, căci crengile de brad cu care îmi luminasem pașii prin odăi se mistuiseră aproape cu totul și erau pe cale să se stingă. Miratu-m-am foarte de acele lumini din tavan și, neștiind ce se cuvenea să fac, căzut-am în genunchi și înălțat-am rugăciune către Cel de Sus cum ne-ai învățat Sfinția Ta – în cuvinte puține, dară din inimă.

Și nu mică mi-a fost mirarea când, prin odăi, trecând prin pânzele cele colbuite fără să le clinească, se-au fost ivit năluci nepământene din lumină slabă. Am dat țipăt mare și m-am prăvălit pe podele, bănuind că Cel de Sus, sătul de păcătosul de mine, mă lăsase pe mâna Necuratului. Însă arătările cele palide, care nu aveau chipuri de om, nu m-au vătămat cu nimic, ci au rostit în grai nepământean vorbe pe care nu le puteam pricepe. Tremurând tot de spaimă, am înălțat iar rugăciune către Domnul și nălucile au tăcut, după care, încetinel, au prins a-mi îngâna cuvintele, întâi câte unul, apoi în șir. Și, iertat să îmi fie, Sfinția Ta, dar, dacă duhurile acelea sau ce vor fi fost se-ar fi zămislit de la Cel Viclean, puterea rugăciunii învățate de la Mântuitorul nostru le-ar fi spulberat fără

îndoială spre slava Atotputernicului.

Ori, arătările nu numai că au rămas acolo, în odăile ce le aflasem, dar au și repetat toate vorbele mele, ca și când se-ar fi străduit a învăța cum să grăiască asemenea. Și, văzând aceste lucruri de mirare, mi-am înfrânt spaima ce mă cuprinsese, m-am ridicat de pe podele și am cutezat a rosti și alte vorbe decât cele de rugăciune. Am spus cine sunt și de unde vin, am amintit de dorul meu de sihăstrie și de drumurile pe care le umblasem în căutare de chilie, ba chiar am amintit nu numai de Sfinția Ta și de frații de la mânăstire, ci și de dihania de urs care îmi ieșise în cale cu o zi mai înainte.

Iară nălucile mi-au repetat vorbele, lucind stins printre pânzele colbuite.

Batâr că mă chinuia foamea, căci nu mai îmbucasem nimic de cu seară, nu m-am îndurat a ieși din odăile acelea ce le găsisem, nici a umbla să caut ceva de-ale gurii, de teamă că nu mai aveam să aflu calea înapoi către văgăună și către duhurile acelea care învățau a grăi cu glas omenesc. Am cutezat însă a le întreba cine erau și de unde veneau.

Și mi-au spus...

Greu îmi este a prinde în vorbe cele ce mi-au zis, căci amestecau graiul nostru cu al lor, iară ce cred că am priceput din spusele lor este în așa măsură lucru de mirare că nu sunt cu totul încredințat a fi înțeles bine.

Mi-au spus că odăile acelea de sub coasta dealului alcătuiau un fel de luntre sau de car, cu care niște făpturi umblaseră prin ceruri. Luntrea aceasta se așezase în ținuturile noastre cu veacuri în urmă ca să i se dreagă unele părți, însă făpturile din ea nu izbutiseră a o drege și pieriseră de bătrânețe, una câte una. Iară luntrea lor, colbuită și acoperită încet-încet cu țărână, ajunsese să fie îngropată în coasta dealului, locuită numai de gânșaniile rătăcite pe acolo și vegheată de duhurile cele fără trup – istețimi

IBDIS | We know
meșteșugite mi-au spus că se cheamă, sau cam așa ceva.

Și, după ce am aflat povestea luntrei cerești, iară o vreme am dereticat prin odăile ei și am tot iscodit nălucile ca să aflu mai multe despre fapăturile cerești, am ajuns a scrie carte către Sfinția Ta cu gând a îți cere sfat și îndrumare. Să fie fapăturile ce colindau prin ceruri cu astă luntre nemaivăzută parte din oștirile îngeresti? Dacă da, cum de au pierit de bătrânețe? Căci îngerii Domnului sunt de bună seamă nemuritori. Dacă nu, cum de le-a dat voie Domnul Dumnezeu atotputernic să bântuie prin ceruri cu luntrea asta a lor nepereche? Să fie, dimpotrivă, fapăturile acestea dintre îngerii răzvrățiți ce au fost alungați din ceruri împreună cu Cel Viclean? Dacă da, cum de nu m-au târât deja pe mine, păcătosul, în focul veșnic ca să mă chinuiască? Dacă nu, cum de au căzut din cer și cum de nu le-a mai îngăduit Cel de Sus să zboare?

Și, neavând răspunsuri la întrebările acestea, cuvenit ar fi oare să îmi fac sălaș de sihăstrie tocmai în luntrea cerească, la sfat cu nălucile palide care o bântuie? Sau să le las în urmă și să merg a mă nevoi în post și în rugăciune cu nădejdea că se va îndura și de mine Cel de Sus într-o zi ca să mă primească la sânul Lui?

Am să aștept cu smerenie sfatul cel bun de la Sfinția Ta, cinstite Stareț.

Cu iubire frățească,
Al dumitale frate întru Domnul,
Macarie

Nostalgia revoluției

„Deșteaptă-te, române! Fă focul în cuptoare,
Cu abur în cilindri mașini s-acționăm!
În șuier de sirene, în vuiet de motoare,
Spre gloria țării noastre cu toții să lucrăm!”

(Andrei Mureșianu, „Un răsunet”, 1848)

Peste târgul Bucureștilor, cu o săptămână înainte de începutul lui decembrie 1865, se abătuse o ninsoare molcomă cu fulgi mari care se cerneau din cerul plumburiu de parcă nu ar fi avut nici cel mai mic gând să se oprească vreodată. Prin mahalale, prin curți și pe ulițele pietruite, oamenii ieșiseră cu lopeți și croiau de zor poteci prin zăpadă, iar ninsoarea, vrând parcă să le facă în ciudă, așternea fulgi mari în urma lor, ba chiar le înzorzona cușmele și cojoacele cu un strat ca zahărul pudră vanilat. Mai mult ca sigur, până dimineață, toată osteneala lor avea să se dovedească zadarnică, ulițele și ogrăzile aveau să fie troienite la loc, iar bucureștenii aveau să se vadă nevoiți să ia toată truda de la capăt. Cumva, nu păreau să își facă griji în privința asta, ci mai schimbau o vorbă cu vecinii, mai dădeau la lopată, îmbujorați de aerul rece, iar copiii se strânseseră ici și colo în cete și se băteau cu bulgări de zăpadă.

În centru și la șosea, pe străzi mai largi, pavate cu piatră cubică, trecea când și când câte o trăsură, cu vizitiul zgribulit pe capră și cu caii osteniți, scoțând aburi pe nări și opintindu-se din greu ca să ducă spre casă domni și doamne care se întorceau de la teatru sau de la operă. Iar aproape de Dâmbovița, pe lângă Hanul lui Manuc, pufăia, mergând agale, o ciudățenie cum nu mai văzuse nimeni din târgul Bucureștilor. Arăta cam ca o locomotivă, cum se zăreau în dagherotipuri prin gazete aduse din Imperiul Francez ori din Englitera, numai că roțile de sub ea erau prinse meșteșugit într-un șir de plăci din fier, late ca niște uluci și unite laolaltă, jur-împrejur, care nu lăsau mașinăria să se împotmolească în zăpadă și care așterneau în urma ei dâre gemene de urme bătătorite, ca niște poteci.

Dinapoia ei, mașinăria trăgea un soi de car cu coviltir din lemn învelit în tablă, cam ca vagoanele de tren în care boieri și boieroaice călătoriseră când fuseseră în țări străine, dar și roțile acestuia erau peste măsură de late și ferecate în lanțuri, ca să nu se afunde în zăpadă. Prin coș, mașinăria scotea un fum negru, gros și fierbinte, care topea numaidecât fulgii ce i se abăteau în cale. Dacă vreo trăsură nu se dădea destul de iute din drum, mașinăria slobozea un șuier ascuțit și un fuior de abur alb din sirenă, de se ițeau cumetrele pe la ferestre, deschizând obloanele și încercând să afle ce făcea atâta tă răboi, iar babele se cruceau, își scuipau în sân și se rugau la Cel-de-Sus să le izbăvească de Necuratul.

În cabina mașinăriei, nădușind pe lângă cuptor, se aflau doi oameni, unul în redingotă de mătase neagră, cu joben și cu ochelari de protecție mărginiți cu piele tăbăcită și strânși în șuruburi de alamă, celălalt în nădragi de canava, cu o cămașă suflecată la mâneci și pătată ici-colo cu praf de cărbune. Cel dintâi privea atent încotro se îndrepta

mastodontul de fier, umblând câteodată la manometre, la manivele și la levierile cu care cârmea. Ochelarii îi ridicase pe frunte, căci îl stânjeneau după lăsarea serii. Avea o privire albastră, adâncă, și o mustață subțire, blondă, în care se ițeau câteva fire albe. După un timp, zise:

– Din văzduh, cumplita iarnă cerne norii de zăpadă...

– Șî-mi îngheață toate alea dă la creștet pân' la noadă, completă celălalt, ștergându-se pe fruntea smeadă cu dosul mâinii.

– Lică, Lică, făcu cel în redingotă clătînând din cap. Dacă ai avea și simțire poeticească pe măsura prozodiei, ai fi cel mai mare poet din Principatele Române!

– Lasă, conașule! răspuse Lică. Are cine. Dacă ne-am face toți poeți, n-ar mai băga nimeni cărbune cu lopata în cuptor.

– Drept e, recunosc cel dintâi. Mi-ar trebui altă rimă la „zăpadă” ...

– Obadă. Ruladă. Butadă. Tornadă, sugeră Lică.

Cel în redingotă dădu ochii peste cap.

– Așa-mi trebuie dacă te-am învățat să scrii și să citești. Doamne, păzește și apără! Ce-ar fi fost dacă te mai învățam și franțuzește?

– Nu, mersi, conașule.

– Din văzduh, cumplita iarnă cerne norii de zăpadă...

– Ia, gineală unde mergem, că-i călcăm pă toți grămadă! completă Lică.

Domnului în redingotă începură să-i joace capetele mustății, căutând să-i ascundă zâmbetul.

– Ei, da, și „grămadă” rimează, spuse el. Dar aș face altfel versul...

– De aia ești poet, coane Alecsandri! zise Lică. Să meșterești cuvintele șî să faci muzică dân ele. Da' mai glumim șî noi, să ne treacă vremea, că altfel ne-am plictisi nevoie-mare.

– Mai e cărbune, Lică?